

Not 21

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 29 juni 2022 följande dom (mål nr 2055-22).

Bakgrund

1. Var och en har rätt att hos myndigheter ta del av allmänna handlingar förutsatt att uppgifterna i dem inte omfattas av sekretess. En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen dit eller upprättad där.

2. T.F. begärde hos Grundskolenämnden i Malmö kommun att få ta del av ett antal e-postmeddelanden. Grundskolenämnden avslag hennes begäran med motiveringen att handlingarna inte bedömdes vara allmänna och att hon inte hade rätt till partsinsyn. Hon överklagade beslutet till Kammarrätten i Göteborg och begärde därefter hos kammarrätten att få ta del av de handlingar som grundskolenämnden överlämnat till domstolen inför prövningen av överklagandet.

3. Kammarrätten avslag T.F:s begäran och anförde följande. Grundskolenämnden har ansett att de begärda handlingarna inte är allmänna hos nämnden. Den omständigheten att de har översänts till kammarrätten för överprövning av den frågan innebär inte att de ska anses inkomna till domstolen. De är alltså inte allmänna handlingar hos kammarrätten och ska därför inte lämnas ut till T.F.

Yrkanden m.m.

4. T.F. vidhåller sin begäran och anför att hon bör få ta del av de begärda handlingarna antingen som allmänna handlingar eller med stöd av hennes rätt till partsinsyn.

Skälen för avgörandet

5. Enligt 2 kap. 4 § tryckfrihetsförordningen är en handling allmän, om den förvaras hos en myndighet och enligt 9 eller 10 § är att anse som inkommen till eller upprättad hos en myndighet.

6. Av 2 kap. 9 § första stycket framgår att en handling anses ha kommit in till en myndighet, när den har anlänt till myndigheten eller kommit behörig befattningshavare till handa.

7. Grundskolenämnden har skickat de aktuella handlingarna till kammarrätten för prövning av om de är allmänna hos nämnden. Av rättsfallet RÅ 1996 ref. 19 framgår att en handling i sådana situationer inte är inkommen till domstolen i den mening som avses i tryckfrihetsförordningen. Som kammarrätten har funnit var handlingarna alltså inte allmänna hos domstolen vid tidpunkten för dess beslut.

8. Enligt 43 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) har sökande, klagande eller annan part rätt att ta del av det som tillförts målet med de begränsningar som följer av 10 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

9. Rätten till partsinsyn enligt förvaltningsprocesslagen är inte begränsad till allmänna handlingar. Det krävs däremot att det som efterfrågas har tillförts målet. Handlingar som har översänts till en domstol för prövning av om de är allmänna hos underinstansen kan inte anses tillförda

domstolens mål (jfr HFD 2019 ref. 24 II, punkterna 20 och 23). T.F. har därför inte haft rätt till partsinsyn avseende de aktuella handlingarna hos kammarrätten.

10. Överklagandet ska mot denna bakgrund avslås.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

I avgörandet deltog justitieråden *Jäderblom*, *Bull* och *Medin*. Föredragande var justitiesekreteraren Max Uhmeier.

***Kammarrätten i Göteborg* (2022-03-18, *Linander, Hanson och Ullman*):**

Enligt 2 kap. 4 § tryckfrihetsförordningen är en handling allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen till eller upprättad hos en myndighet. Enligt 2 kap. 9 § tryckfrihetsförordningen anses en handling inkommen när den har anlänt till myndigheten eller kommit behörig befattningshavare till handa.

Grundskolenämnden har ansett att de begärda handlingarna inte är allmänna handlingar hos myndigheten. Den omständigheten att de har översänts till kammarrätten för överprövning av den frågan innebär inte att de ska ses som inkomna till domstolen i den mening som avses i 2 kap. 9 § tryckfrihetsförordningen (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 1996 ref. 19). De är alltså inte allmänna handlingar hos kammarrätten och ska därför inte lämnas ut till T.F. – Kammarrätten avslår begäran.